

ШУМАДИНКА,

ЛИСТЪ ЗА

КНИЖЕВНОСТЪ, ЗАБАВУ И НОВОСТИ.

Учредникъ и издатель Любомиръ П. Ненадовићъ.

ТЕЧ. V. Овај листъ излази у Вторникъ и Четвртакъ на по табака, а у Суботу на табаку. Цѣна му е за три мѣс. 5, а за пола године 10. цванц. За огласе плаћа се одъ врете 5 крајц. за трипутъ. № 117.

Ликови изъ друштвеногъ живота.

(Свршетакъ)

Сутраданъ у два сата после подне пријави мой вратаръ маркиза одъ П. Нѣгово породично име быше едно одъ најстари у цѣлой Француской. Една актерка са шалливогъ позоришта францускогъ, приповедала ми е несташне и ветреничке догађае изъ живота едногъ врло допадљивогъ дворскогъ пажа при двору краљице Марије Антоанете (супруге Лудвика XVI. која е заедно съ њимъ у време прве француске револуције погубљена), и име овога пажа сасвимъ се слагало са именомъ оногъ лица са излизанимъ капутомъ и плаветномъ марамомъ. За мене быше врло занимљиво, упознати се съ човекомъ изъ тако чудноваты и давно протекши времена. Маркизь уђе у собу, почемъ е најпре свой сигавый горный капутъ у предсобію оставіо. Еданъ изношеный већъ црныи капутъ, коме се свакій конаць изброяти могао, покриваше горню часть нѣговогъ тѣла. Но ипакъ морамъ признати, да нисамъ никадъ у животу моме видила, да когодъ такове хабыне са толикимъ поносомъ и господскимъ држаньмъ носи. Онъ быше доиста царъ у просячкомъ одѣлу.

Вы сте дакле были међу дворскимъ служительима краљице Антоанете? запытамъ я маркиза съ найвећомъ штедњомъ.

„На служби.“

„Дакле вы сте отмичарски одвели господичну Ланжъ?“

„Ако се неварамъ, всамъ.“

„Вы сте дакле были и еданъ одъ првы любимаца макомыслене Мезере-е?“

„Могуће.“

„Вы сте ранили у двобою графа одъ Ст. П. збогъ едне певачице изъ опере?“

„Я самъ то већъ быо сасвимъ заборавіо, и благодаримъ вамъ, што ме подсећате на давнашнѣ догађае.“

„Вы сте такође были пријатељ и обожатель господичне Констанъ?“

„То е истина цѣла, и я се тиме поносимъ.“

„Па то смо мы, маркизу, стари познаници!“ викнемъ я шалливо и расположено. „Мы смо имали едне исте пријатељ, и я самъ врло често чула причати о духу, даровитости, племенитости, пријатности у обхођеню и вкусу маркиза одъ Пр., „последнѣгъ Римлянина.“

„Последнѣгъ Римлянина!“ пресече ми маркизь шалливимъ гласомъ рѣчь, и — „ово е све, што е одъ нѣга јоштъ остало!“ придода онъ, бацивши подсмевателанъ погледъ на нѣгово изношено и половно одѣло. „Међутимъ, я самъ вамъ обећао, да ћу вамъ испричати повѣсть мога излизаногъ капута. Чуйте ме дакле, господична!“

„Я самъ велика богатства наслѣдіо. Већъ у двадесетой години сматрали су ме као човека одъ избраногъ вкуса и моде. У некимъ извѣстнимъ редовима дружтва мѣри се обично вредность човека по нѣговой кеси.“

У револуцији была су и моя добра узапћена. После рестаурацие (повратка кралѣвскогъ дома у Француску) повратили су се и сви изгнани племићи у Француску, гди самъ я мой старый раскошнѣи начинъ живота опетъ наставіо. Повратакъ мой поздравили су стари мои познаници и пријатељи съ радостнимъ ускликомъ. Но я самъ у изгнанству научіо люде болѣ познавати, и научіо самъ правилнѣе о њима судити. Наскоро се я увѣримъ, да пријатељи мои око мене обилазе единствено збогъ увеселенія, а мовъ любезнице да су се вѣйле око мене само збогъ користей, кое имъ е мовъ богатство и раскошество доносило. Само онај, кои нигде ништа нема, бѣва любљивъ единствено себе самога ради. Крозь много година тражіо самъ некористолюбиву наклоность. Сви, кои су ме у кући мојој потраживали, кои су ми врата обіяли, чинили су то само збогъ тога, што су знали, да самъ богатъ, и што су мислили, да имамъ великій упливъ. Колико самъ годъ людіи обвезао и усрећіо, съ толико самъ лица умложіо брой неблагодарны. Ако самъ гдегодъ излазіо у шетню, онда су отмице тражили прилику, да се самномъ нађу; свакій се држао за срећногъ, ићи самномъ подъ руку, да га светъ види, како га я удостоивамъ мога дружтва. Кудъ самъ годъ ишао, свудъ самъ чуо ка-

ко наводе моє рѣчи и шале; моє миѣніє быяше законъ, моя рѣчь пресуда; я самъ быо непогрѣшанъ, ерѣ новаць има свакадъ право.

Овай положай постао ми є мало помало несносимъ. Улице и дружтвени салони огадили су ми се. Я самъ осећао, да є већь крайнѣ доба, започети другчи животъ, живогъ за мене самога и са самимъ собомъ. Познванѣ самогъ себе много више вреди, него што люди обично мысле, а у моме досаданѣмъ кругу писамъ никадъ до тога долазио, да на мене самога помислимъ, и да испитамъ и упознамъ вредность мое личности. Я покушамъ, да се одтргнемъ изъ вртлога окружаваюћи ме пріятеля. Узалудъ! Они су ме единако гонили и тражили, и я самъ увидіо, да богатомъ и издашномъ человеку не иде тако лако, одтргнути се одъ притворне любви и пріятельства оны, кои су крозь 20 година дѣлили нѣгово изобиліє и раскошество. Све ово нагони ме на лукавство. Я одпустимъ мое служитель изъ службе, отидемъ съ мои добара, продамъ мою палату, уземъ єдну намѣштєну собу подъ кирію у улици „Ришлѣ“, а обучемъ овай излизаный капуть, у комъ ме сада видите.

Моя лукава превара савршано испадне за рукомъ. Наскоро є савъ свѣтъ веровао, да самъ я сво иманѣ изгубіо. Сви мои пріятельи, па и они, кои су ми по видимоме были найприснѣи и найвѣрнѣи, оставе ме, и мои клієнти (питомци) одреку се мое протекціє (защите) — коме може просіаь што помоћи?

Око мене постала є безкрайня празнина, и текъ у овой празнини почео самъ я осећати подпуну вредность мое слободе. Овай простый и независимый животъ, небы я садъ за Богъ зна кое благо овога света жертвовао.

Маркизь ућути за неколико тренутака. После овогъ краткогъ ћутаня настави онъ далѣ:

„Гласъ о моєй сиротинѣ тако се яко распрострео, да садъ већь нико на свету о томе ни найманѣ не сумня. Я то обште миѣніє обрамъ на мою ползу, и почему я имамъ єдну стварь, кое се нигда нећу одрећи, то єсть, єдна кола, то се я могу угодно и непознать кретати у кругу и на очима мои некадашнѣи пріятеля и другова. Они држе моя кола за найма кола, — као да бы когодъ хтео дати што подъ кирію ономъ, кои не бы имао одкуда платити!

То є повѣсть мога излизаногъ капута, избавителя мое слободе. Премда ми онъ врло често ясне доказе дав, да пріятельству людѣи не треба сувише велико повѣренѣ покланяти, то онъ ипакъ утврђує у мени увѣренѣ, да на свету іошть има срца, на коихъ саучастіє я стално зидати могу. Я имамъ два постоянна и вѣрна пріятеля и єдногъ братанца, кои ме нѣжно любѣ. Ова три лица тѣше ме за неблагодарность людѣи; она су срцу моме довольна и помажу ми да последнѣ дане мое старости како тако проведемъ. И ако кадикадъ имамъ срећу, найнѣи на благонаклонъ погледъ, на пріятельско осмеиванѣ, на саучастный и искреный поздравъ и на благо руку помоћи, коя ми у омнибусу б суа пружа, онда погледамъ на мой излизаный капуть, и рекнемъ дубоко тронуть: „Ово се чини ради самога мене.“

Господична Марсь завршує свою приповѣдку слѣдуюћимъ рѣчима:

„Маркизь одъ Пр. быяше человекъ даровитъ, и нѣговъ начинъ обхоћеня быо є врло пріятанъ, особито за онога кои є као на пр. я, имао задатакъ, испитати срца людєка (т. є. што као позорштиня мора тежити, да проинибне у дубльину душе людєке, да испита страсти, пократе и карактере). Мы смо онога дана іошть задуго диванили, и кадъ смо се разстали, онда смо обое могли казати, да смо брой правы наши пріятеля пріумложили.

СТРАНЕ НОВОСТИ.

Источна Индія.

Еданъ изванредный додатокъ лѣста „Бомбай-Газета“ доноси намъ о экспедици индїйско-єнглєскоє у персїйскїй морскїй заливъ слѣдуюће важне поєдиности, ако се сярѣчь обистине:

„Одѣленя войске, коя ће у овой экспедици участвовати, последнѣи су дана сасвимъ опремлѣна, и готова су свакиъ часъ за полазакъ. Войнѣи се радує предстовной войны у ладно доба године, и пламте жельомъ, да иду у бой. Садъ башъ добыли смо извѣстіє, да ће се контингентъ бомбайскогъ президентства умложити одъ 5000 на 15.000 момака. Гласа се, да є ово кретанѣ войске учинѣно услѣдъ заповѣстїй, кое є правительство бомбайско добыло телеграфскимъ путемъ одъ лорда Канинга, а овай є последньомъ поштомъ добыо одъ кабинета єнглєскогъ у Лондону налогъ, да се военый походъ безъ одлаганя предузме. Исто є тако сва прилика, да є ну

депешу, коя сажрава у себи обяву рата Персїи, послао єнглєскїй посланѣкъ у Цариграду, коме надлежи. Само є то чудновато, што нїє и бомбайскомъ правительству послать єданъ дуплякатъ ове обяве рата

Политичкїй Прегледъ.

У Бечу 8. Новембра.

У последнѣи време разтрубиле су єнглєске новине по цѣломъ свету, како є опетъ повраћено добро споразумѣнѣ између западны сила и како є савєзь између Єнглєске и Француске наново стално утврђєнъ. Но ови гласови као да неће да се обистине, и као да се одъ дана на данъ све већма распадаю.

Руска политика корача тихо, али у толико извѣстїє къ нѣной предпоставлѣной цѣли. Раздоръ између Єнглєске и Француске постає одъ дана на данъ све извѣстнѣи. „Конституционель“ одговара данасъ у єдномъ чланку, кога се полувзвничный звачай не дає крити, на єданъ

чланакъ „Морнинг-поста“, кои подмеће Француской на-мѣру, да оће у интересу рускомъ Персіи на руку да иде. Овай чланакъ „Конституціонела доказуе на жалость, да „Морнинг-постъ“ готово право има.“ „Конституціонель“ потврђуе своимъ чланкомъ, да ће Француска у персійској размирици подъ видомъ посредованя удесити политику своју на користь Персіе противъ Енглеске. Персійскій посланикъ Ферук-Канъ быће при свемъ томъ, што е Енглеска са Францускомъ у савезу, у тилѣрјама сасвимъ пріятельски примѣнъ.

На разнешене о болгарскомъ пытаню гласове, по коима Русія е изьявила, да ће попустити, и кои су већ поречени, одговорила е Енглеска, да се ова тимъ поступкомъ Русіе јоштъ никако не налази побуђеномъ, повући своју флоту са црнога мора. Ако бы се ова јоштъ непотврђена вѣсть обистинила, онда нема сумњъ да ће ово савезъ француско-енглескій, кои е приликомъ неапольскогъ пытаня већ яко усколебанъ, изъ темеля раздрмати.

Вѣсти, кое су изъ Цариграда преко Марсея пріспѣле, итакo являю о едой завади између Руса и Енглеза, коя јоштъ најозбыльнѣ послѣдице имати може.

По едномъ паризкомъ допису у „Журналу де Женевъ“ постов и у невшателскомъ пытаню (то естъ у распри између кралѣваца и републиканца) несагласность између Француске и Енглеске; Енглеска сирѣчь приступила е на страну Швайцарске, Францускій кабинетъ на-противъ сматра ово пытанъ сасвимъ съ оне гледоточке, съ кое е сматра и Прайска (противникъ Швайцарске у овомъ пытаню).

Изъ свега овога види се, да е готово у свима саданѣмъ политичкимъ распрама и пытаняма француска политика противна енглеской. Овоме станю стварій има се приписати, што данашній (одъ 8. Новем.) брой „Морнинг-поста“ завршуе еданъ чланакъ, у комъ онъ живымъ боѣма представя руску тактику и силетке поради разкидана постѣѣни савеза, и дизаня буне, са слѣдуюћомъ на цара Наполеона управљномъ озбыльномъ опоменомъ и претньомъ, наговѣщаваюћи судбину прѣдѣшнѣи владоца француски, кои су тежили за савезомъ рускимъ.

„Последнѣи година владаня Лудвига XVIII“ вели Морнинг-постъ, „кадъ е овај иначе оштроумный краль већ и тѣломъ и душомъ ослабіо, навела га е Русія, да нападне на Шпанію. После едне године дана сурвао се овај превареный владоць у гробъ. Да е Карль X. послушао савѣте, кое е Талѣранъ Лудвигу XVIII, а доцнѣ и граѣанскомъ кралю Луй-Филипу давао, т. е. да потражи енглеско пріятельство и савезъ, и да у томъ сталанъ остане, онда бы старія бурбонска кралѣвска лоза и садъ јоштъ на престолу мирно владала. Но Карль X. избрао е за министра рускогъ пріятеля Полиньяка, кои е своимъ сплеткама и угнѣтаванѣмъ навукao на себе мржно народа и раздражіо га на побуну. Па и Луй-Филипъ зацѣло не бы умрѣо у прогнанству, да е послушао савѣте Талѣрана и да е остао вѣранъ савезу енглескомъ!! (Изъ „Ост-дайче поста.“)

А и „Преса“ намъ пише о саданѣмъ политичкомъ одношеню између велики сила подъ 10. Новембромъ слѣдуюће:

„Кои е мысліо, да е магновена тишина последнѣи дана произвела какву промѣну у политичкимъ сношаима, тай се люто преварио. Ствари стое јоштъ единако при староме, и раздоръ е и несагласіе између францускогъ и енглескогъ кабинета; на-противъ политика талѣрійскогъ и петробуржкогъ кабинета постае одъ дана на данъ све вешени были, остаће ипакъ графъ Морни у Петербургу, као годъ што ће и Велевскій остати на челу правительства. Русія никако не одступа одъ зактеваня, да се сазове конгресъ у Паризу, а Француска упытала е недавно у Цариграду едномъ Решид-паши одъ францускогъ посланика Тувенела поднешеномъ потомъ, шта ли порта намѣрава чинити, да издѣйствуе повлаченѣ аустрійске войске изъ подунавски княжества и енглеске флоте са црногъ мора.

Решид-паша ніе на ову ноту јоштъ ништа одговоріо, но опоменимо се на озбыльнo положенѣ неколико дана пре паденя Али-пашиногъ, и онда ћемо видити, да е данашнѣи положенѣ јоштъ много озбыльнѣ. Съ друге стране Енглеска и Аустрія немисле ни найманъ одступити одъ свое саданѣ подудараяће се политике. Ове силе неће да знаду ништа о конгресу, нити оће да повуку войску и флоту изъ Турске, догодъ Русія Болградъ просто не уступи.

По „Ендепадансу“ потврђуе се, да француско правительство у свима пытаняма, коя се Персіе тичу, неће да попусти желяма енглескимъ. Персійскій посланикъ Ферук-Канъ доћи ће у Француску и быће у тилѣрјама пріятельски примѣнъ.

Лордъ Стратфордъ, енглескій посланикъ у Цариграду, сматра овај долазакъ персійскогъ посланика у Паризъ као некій личный свой губитакъ. Говори се сирѣчь, да е онъ лорду Палмерстону обећао, да ће стати на путь одлазку Ферук-Кана у Паризъ. Енглескій е кабинетъ францускоме, као што „Конституціонель“ вели, предложіо, да не прими персійскогъ посланика, но ово е зактеванѣ Енглеза просто одбіено.

ТЕЛЕГРАФСКЕ ДЕНЕШЕ.

У Паризу 10. Новембра.

„Монитеру“ являю изъ Цариграда подъ 8. об. м. слѣдуюће: Промена у миистерству коначно е рѣшена. Али-паша постављенъ е за министра иностраны дѣла, Риза-паша за ратногъ министра, а Муста-паша за министра безъ портфеля.

Као што „Пей“ явля, маркизь Антонини, посланикъ неапольскій при францускомъ двору, добыо е свое пасоше.

У Паризу 9. Новембра.

„Монитеръ“ явля, да ће се излогъ радиности за 1857. годину 13. Марта отворити.

Престолонаслѣдникъ Тосканскій одпутовао е 7. об. м. у Дрезденъ ради женидбе са Саксонскомъ принце-зомъ.

У Цариграду 2. Новембра.

У Перя изгорело е 700 кућа, и тимъ начиномъ 1000 фамилија остало е безъ крова.

У Атини 4. Новембра.

Камере свршиле су своя засѣданія, и сазваћеду се после шесть недѣля. — Краль нѣ јоштѣ дошао.

— „Триестеръ цайтунгу“ являю изъ Атине одъ 2. ов. м. да ће западне войске онда Грчку оставити, кадѣ краль дошао буде.

У Родосу 31 Октобра.

Громъ ударіо е у овдашню барутану, и тимъ начиномъ запалило се преко 132.000 ока барута, којомъ приликомъ една часть вароши страшно е оштећена и порушена.

У Генови 7. Новембра.

Кральица Христина на путу своемъ за у римъ дошла овде изъ Марсела и таки путъ свой одивде далѣ продужила.

— Руска фрегата „Орловъ“ однела е велику княгиню Елену у Ницу.

У Паризу 9. Новембра.

„Шей“-у являю изъ Цариграда, да е онај озбиљный догађай, кои се кодѣ Ђвикала догодіо, што су сирѣчь Руси са града изъ топова пуцали на едну английску убойну шайку, на сасвимъ миранъ начинъ разправљњѣ у слѣдѣ узаймны изясненя г. Бутенѣва, рускогъ посланикъ у Цариграду, и лорда Стратфорда, английскогъ посланика.

О Г Л А С И.

2—3) Ради исплате дугова Кресте Радишића рабаціе изъ Шабца, у слѣдству рѣшенія судейскогъ, продаваће се истога Кресте непокретна добра у вароши овой налазећа се. Добра та нѣгова есу плаць съ кућомъ, пестоећій у долињмъ шору ове вароши, кои съ лица ширине 6 фатій, а дужине 57 фатій има, и све т. е. плаць и кућа одъ дрвеногъ матеріала у 25 цесарскій оцѣњњо е. Продаю овы добра извршиће се на месту у овдашњој вароши путемъ явне тридневно 22. 23. и 24. овогъ месеца држати се имаюће лицитаціе, и добра ономе уступи, кои на трећој и последној, после подне у 4 сата по европски заключити се имаюћој, за такова највећу цѣну обећа и новце у готовомъ одма положио буде. Продаю овы добра дакле настоєћимъ Началничество Окруж. Шабачкогъ обзнаномъ цѣломъ жительство нашегъ отечества съ тимъ да свакій онај, кои бы волю имай означена добра купити, у одрећене дане на лицитацію дође.

№ 5800. Издано одъ стране Началничества Окр. Шабачкогъ. 1. Новембра 1856. у Шабцу.

(1—3) По рѣшенію Судейскомъ има се плаць и на нѣму постоећа одъ дрвеногъ матеріала кућа поч. Митра Максимовића бывшегъ жителя овдашњегъ продати, и новци одтуда добывени у масу истогъ покойника унети. Плаць овай съ лица ширине има 7 фатій, и 2 шуха а дужине 45 фатій, обое пакъ сирѣчь и плаць и кућа пре-

цењњо е у 50 цес. Продаю овы добра извршиће се на месту у овдашњој вароши путемъ явне тридневно 3. 4. и 5. наступаюћегъ месеца Децембра тек. г. прописно држати се имаюће лицитаціе, и ова добра уступи ономе, кои за такова на трећој и последној лицитаціи највећу цѣну обећа и готове новце одма положи.

Продаю исты добра и дане држати се имаюће свр тога лицитаціе настоєћимъ Началничество Окружія Шабачкогъ доставля до общтегъ знаня цѣломъ жительство нашегъ отечества съ тимъ, да свакій, кои бы волю имао иста добра купити, у одрећене дане овде у Шабцу буде, и при лицитаціи присуствуе.

№ 6953. Издано одъ стране Началничества Окр. Шабачкогъ. 1. Новембра 1856. у Шабцу.

Подписаный овимъ объявлюе почитаємомъ публикуму, да е готовъ децу приватно обучавати на немачкомъ ѣзiku у свима нужнимъ наукама.

В. Б. ВИКТОРЪ

Учитель Евангеличке Общтинске школе.

(2—3) На друму крагуевачкомъ, између тако зване камене Ђуприје и споменика, до тоскине воденице лежећа меана са двема собама, еднимъ змурлукомъ, фуруномъ за печенѣ леба, подрумомъ, аромъ и едномъ баштомъ

одъ 4 плуга землѣ, и у којој и бунаръ има, за продаю е изъ слободне руке. Кои има волю купити е, нека се погодбе ради обрати на г. Голуба Петровића пензионираногъ Совѣтника на терезіама.

ЯВНА БЛАГОДАРНОСТЬ.

Предсѣдатель оварошскогъ Примирителногъ Суда Г. Стефанъ Стефановићъ, ревнуючи вери и закону, изволю е мени долеподписаномъ, као надлежномъ пароху, еданъ врло лепый Епитрахиль у вредности одъ 5. цес. поклонити. На овако изредномъ дарку и богоугодномъ дѣлу овымъ явну благодарность помечутомъ Господину изьявлюемъ, и одъ свегъ срца желимъ, да Богъ нѣму и нѣговој фамилиі свой благословъ низпошлѣ и свако добро пода.

У Ягодини 10. Новембра 1856.

АТАНАСИЈ ПОПОВИЧЪ

Парохъ Ягодинскій.

(2—3) Подписаный узима честь объявити почитаємомъ публикуму, да е чишћенѣ флека изуціо и у станю е сваку флеку на свако задовольство, было на црниѣ было на белимъ вуненимъ альинама и стварима, као баядерима и шаловима изчистити, и прима сваку наручбину мушки альина за радѣ, и готовъ е што е брже могуће израдити.

У Београду 12. Новембра 1856.

ЈОВАНЪ БЛАЖИЧЪ

шнайдеръ у гл. чаршии надѣ трговиномъ г. Гаврила Вуковића

Кодѣ Сунца.